

13 Aralık 2007

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Üç tarafı denizlerle çevrili olan ülkemiz bir deniz ülkesidir. Ülkemiz 8.333 km kıyı şeridine sahip, 177.714 km akarsu, irili ufaklı 200 doğal göl, 243 adet baraj gölü, 750 adet sulama göleti olmak üzere toplam 1193 adet su kaynağı ve 8 bin balık türü ile su ürünleri yetiştiriciliği için son derece uygun koşullara sahip olmasına rağmen dünya su ürünleri üretimi yapan ülkeler sıralamasında gerilerde kalmaktadır. 26 milyon hektar alanda su ürünleri üretim alanına sahip olan ülkemizde avcılık ve yetiştiricilik dahil toplam balık üretimimiz 650 bin ton/yıldır.

Dünyada Japonya ve Amerika başta olmak üzere İngiltere, İsveç, Norveç, Danimarka, Almanya ve İtalya balıkçılığa çok önem vermekte, kurdukları modern filolarla bol miktarda balık avlamakta ve ekonomilerine önemli girdiler sağlamaktadırlar. Ülkemizde ise amatör ve kıyı balıkçılığı yapılmaktadır. Sadece kıyı balıkçılığının yapılp açık deniz balıkçılığının yapılmaması ülkemizin açık denizlere uzak olmasından kaynaklanmaktadır.

Su ürünleri üretim alanları neredeyse tarım alanlarına yakın olmasına karşın su ürünleri sektörünün GSYİH'dan aldığı pay binde 43 olurken tarım sektöründen aldığı pay yüzde 2.34'tür. Bu dengesizliğin gerisinde, ülkemizin ulusal bir balıkçılık politikası ve planlamasından yoksun olması sonucu bilinçsiz avcılık, kirlenme ve geçmiş hükümetlerin ekolojik değişimi algılamakta gecikmesi gibi sebepler yatmaktadır.

Türkiye'nin Avrupa Birliği müzakere sürecinde AB balıkçılık mevzuatına uyum konusundaki yükümlülükleri 2003 yılında açıklanan Katılım Ortaklığı Belgesi ile ortaya konmuştur. Bu bağlamda, kısa vadede balıkçılık yönetimi, kontrol, pazarlama ve yapısal uyuma ilişkin Türkiye mevzuatının, AB mevzuatına uyumlaştırılması öncelik olarak ele alınmıştır. Orta vadede ise balıkçılık yönetiminin kurumsal kapasitesinin yeniden organize edilmesi ve güçlendirilmesi; balıkçılık yönetimi, kontrol, pazarlama ve yapısal uyum çalışmalarının AB mevzuatına uyumlaştırılması; AB mevzuatı ile uyumlu bir bilgisayarlı balıkçı tekne kayıt sistemi hedeflenmiştir.

Söz konusu proje kapsamında, yasal ve yapısal politikalar, koruma, kontrol ve kaynak yönetimi, pazar organizasyonu ve su ürünleri bilgi sistemi konularında gerekli düzenlemeler yapılacaktır. Bu projenin işlerlik kazanması açısından Tarım ve Köy İşleri Bakanlığımız bünyesinde Su Ürünleri Genel Müdürlüğü'nün veya benzeri müstakil bir yapının kurulması ve bu sayede ülkemizdeki balıkçılığın daha kurumsal bir kimliğe kavuşması sağlanacaktır.

Öte yandan balık yetiştiriciliği diğer hayvan türleri yetiştiriciliğinde elde edilen ürün açısından mukayese edildiğinde oldukça karlı bir işletme şeklidir. Örneğin 7 kg yemden 1 kg sığır eti, 2 kg yemden 1 kg tavuk eti elde edilebildiği halde 1,7 kg yemden 1 kg balık eti elde edilebildiği düşünüldüğünde ve de yetiştirme alanı açısından beher metrekarede barındırılabilir hayvan sayısı göz önünde tutulduğunda işletme karlılığı da ortaya çıkacaktır. Buna karşın ülkemizde ucuz olmasına rağmen kişi başına balık tüketimi 7-8 kg iken Japonya'da yaklaşık 50 kg'dır. AB ülkelerinde tüketim 30 kg/yıldır. Diğer taraftan hayvansal ürün anlamında Avrupa Birliğine ihracat yapabildiğimiz tek üründür ve bu toplam kültür balıkçılık ile elde edilen üretimin %35'ini oluşturmaktadır.

İnsan için ihtiva ettiği proteinler, endüstriye hammadde sağlamasının yanısıra yaklaşık 250.000 aile, geçimini balıkçılık faaliyetlerinden sağlamaktadır. Ayrıca, bu rakamlara, su ürünleri sektörünün yan sanayi ve pazarlama kanallarında çalışan nüfus dahil edildiğinde, balıkçılık sektörünün sorunları çözümlendiğinde kıyı illerimiz ve dolayısıyla ülkemiz için önemli bir istihdam yaratma potansiyeli ortaya çıkacaktır. Tüm bu gelişmeler göz önünde bulundurulduğunda, ülkemiz balıkçılığının sorunları ve çözüm yollarının belirlenmesi için Anayasanın 98. maddesi ve TBMM içtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince meclis araştırması açılmasını arz ederim.

1. Necdet BURAK – Edirne
2. Mehmet DANIŞ – Çanakkale
3. Müjdat KUŞKU – Çanakkale
4. İbrahim YİĞİT – İstanbul
5. A. Edip UĞUR – Balıkesir
6. Azize Sibel GÖNÜL – Kocaeli
7. Recep KORAL – İstanbul
8. Ömer İNAN – Mersin
9. Necip TAYLAN – Tekirdağ
10. Safiye SEYMENOĞLU – Trabzon
11. Abdurrahman ARICI – Antalya
12. Abdurrahman DODURGALI – Sinop
13. Mehmet Cemal ÖZTAYLAN – Balıkesir
14. Fatih ÖZTÜRK – Samsun
15. Ahmet YENİ – Samsun
16. Ayhan Sefer ÜSTÜN – Sakarya
17. Orhan KARASAYAR – Hatay
18. Tuğrul YEMİŞÇİ – İzmir
19. Taha AKSOY – İzmir
20. Enver YILMAZ – Ordu
21. Mehmet TEKELİOĞLU – İzmir
22. Tevfik Ziyaeddin AKBULUT – Tekirdağ
23. Asım AYKAN – Trabzon
24. Kemalettin GÖKTAŞ – Trabzon
25. Abdullah ÇETİNKAYA – Konya
26. Orhan ERDEM – Konya
27. Muzaffer GÜLYURT – Erzurum
28. Rıttan KÖYBAŞI – Nevşehir
29. Ahmet Erdal FERİLAN – Nevşehir
30. Hasan ANGI – Konya
31. Halide İNCEKARA – İstanbul
32. Osman Gazi YAĞMURDERELİ – İstanbul
33. Celal ERBAY – Düzce
34. Mehmet SARI – Gaziantep
35. Halil MAZICIOĞLU – Gaziantep
36. Mehmet ERDOĞAN – Gaziantep
37. Mehmet ÇERÇİ – Manisa
38. Metin KAŞIKOĞLU – Düzce
39. Harun TÜFEKÇİ – Konya
40. Ahmet İNAL – Batman
41. Ayşe Nur BAHÇEKAPILI – İstanbul
42. Zeynep DAĞI – Ankara
43. Fatma SALMAN KOTAN – Ağrı
44. Hamza YERLİKAYA – Sivas
45. Kemalettin AYDIN – Gümüşhane
46. Ertekin ÇOLAK – Artvin